

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/666.**

Benyújtás dátuma: **2026-09-11 17:54**

Parlex azonosító: **1CU0IL6N0001**

Címzett: **Forsthoffer Ágnes, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Ruff Bálint György, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Kátai-Németh Vilmos, szociális és családügyi miniszter**

Törvényjavaslat címe: **Egyes törvényeknek a javítóintézetek gyermekvédelmi rendszerbe történő visszaintegrálásával összefüggő módosításáról**

A Kormány nevében az egyes törvényeknek a javítóintézetek gyermekvédelmi rendszerbe történő visszaintegrálásával összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2026. évi törvény

egyes törvényeknek a javítóintézetek gyermekvédelmi rendszerbe történő visszaintegrálásával összefüggő módosításáról

[1] A javítóintézetben elhelyezett fiatakorúak gyermekvédelmi, pedagógiai, pszichológiai és szociális szükségleteinek maradéktalan érvényesítése érdekében indokolt, hogy a javítóintézetek ismételten a gyermekvédelmi intézményrendszer részét képezzék.

[2] Az Országgyűlés a javítóintézetek irányítására, felügyeletére és működtetésére vonatkozó szabályozás fentiek szerinti megváltoztatása céljából a következő törvényt alkotja:

1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

1. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a 66/N. §-t követően a következő alcímmel egészül ki:

„A javítóintézeti tanács

66/O. §

(1) A javítóintézeti tanács a Bv. tv. 347/A. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott feladatkörben eljáró szakmai és döntés-előkészítő testület.

(2) A javítóintézeti tanács elnöke a javítóintézet igazgatója. A javítóintézeti tanács tagja valamennyi igazgatóhelyettes, valamennyi otthonvezető, az oktatási, foglalkoztatási és munkafoglalkoztatási szakterület vezetője, a növendékügyi iroda vezetője vagy előadója, a fiatakorú csoportvezető nevelője vagy nevelője, osztályfőnöke, szakoktatója vagy munkavezetője, a munkafoglalkoztatás vezetője, a szakértői csoport vezetője, az egészségügyi szakterület képviselője, a pszichológus, a mentálhigiénés munkatárs és az utógondozó.

(3) A javítóintézeti tanács legalább öt fő részvétele esetén határozatképes.

(4) A javítóintézeti tanácsot a javítóintézet igazgatója hívja össze. A javítóintézeti tanács összehívását bármelyik tag kezdeményezheti.

(5) A javítóintézeti tanács működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni.”

2. §

A Gyvt. 101. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A miniszter gondoskodik a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt vagy oda letartóztatásba helyezett fiatakorú terhelt nevelésének feltételeiről, a javítóintézeteknek a Kormány rendeletében kijelölt szerv központi szerve útján történő fenntartásáról. A miniszter ellátja a javítóintézetek

felügyeletével kapcsolatos feladatokat.”

3. §

A Gyvt.

- a) 101. § (2a) bekezdésében a „gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben” szövegrész helyébe a „gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben és a javítóintézetben” szöveg,
- b) 104. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében a „fenntartója” szövegrész helyébe a „ , valamint a javítóintézeti ellátást nyújtó állami intézmény fenntartója” szöveg,
- c) 142. § (4) bekezdésében a „135. § (3) bekezdés a) pontja” szövegrész helyébe a „135. § (3) bekezdés a) és b) pontja” szöveg,
- d) 162. § (2) bekezdés k) pontjában a „gyermekvédelmi szakellátásban” szövegrész helyébe a „gyermekvédelmi szakellátásban és a javítóintézetben” szöveg lép.

4. §

Hatályát veszti a Gyvt.

- a) 11. § (1b) bekezdésében az „és a javítóintézetek tekintetében a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter” szövegrész,
- b) 66/M. § (8)–(11) bekezdése,
- c) 101. § (1) bekezdésében az „– a javítóintézetek kivételével –” szövegrész,
- d) 162. § (2a) bekezdése.

2. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény módosítása

5. §

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 193. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szabadságvesztés végrehajtása alatt a fiatalok kötelesek a köznevelési alapkörű oktatásban, illetve annak elvégzése után képességeinek megfelelően, a büntetés-végrehajtási szervezet által biztosított módon a köznevelési középkörű oktatásban, szakképzésben vagy felnőttképzésben részt venni.”

6. §

A Bv. tv. 344. §-át megelőző alcím cím helyébe a következő alcím cím lép:

„A javítóintézeti nevelés célja és felügyelete”

7. §

A Bv. tv. 345. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A javítóintézeti nevelést a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter felügyelete és

közvetlen irányítása alatt álló javítóintézet hajtja végre.

(2) A javítóintézet biztonsági követelményeit a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter felügyelete alá tartozó, a fiatalkorú elítéltek szabadságvesztésének végrehajtását biztosító bv. intézetek szakmai tapasztalatai felhasználásával kell kialakítani. A javítóintézet és a büntetés-végrehajtási szerv a biztonsági követelmények kialakításában való közreműködésre és a rendészek kiegészítő képzésének megszervezésére együttműködési megállapodást köt.”

8. §

A Bv. tv. 346. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A javítóintézeti nevelést a bíróság jogerős ügydöntő határozata alapján, e törvény és a javítóintézetek rendtartásáról szóló jogszabályban meghatározott intézeti rend szerint kell végrehajtani. A javítóintézet belső életének rendjét a házirend tartalmazza, amit az igazgató állapít meg. A házirend jóváhagyása a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter hatáskörébe tartozik.”

9. §

(1) A Bv. tv. 347/A. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az igazgató a (4) bekezdés a) pontja szerinti javaslat meghozatala során szavazati joggal nem rendelkezik.

(3) Az intézeti tanács

- a) véleményezi a javítóintézet szakmai programját,
- b) dönt a fiatalkorúak fejlesztését és reintegrációját elősegítő foglalkozások, programok működtetéséről, és évente értékeli azokat.”

(2) A Bv. tv. 347/A. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az intézeti tanács egyebekben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) a javítóintézeti tanácsra vonatkozó rendelkezések szerint végzi a működését.”

10. §

A Bv. tv. 356. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A javítóintézeti nevelés végrehajtása során a fiatalkorú köteles – különösen –)

- „d) a köznevelési alapfokú oktatásban, illetve annak elvégzése után képességeinek megfelelően, a javítóintézet által biztosított módon a köznevelési középfokú oktatásban, szakképzésben vagy felnőttképzésben részt venni,”

11. §

(1) A Bv. tv. 368. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Testi kényszer a fiatalkorúval szemben

- a) az igazgató vagy távollétében az ügyeletes vezető, ezek távollétében a biztonsági vagy rendészeti részleg vezetőjének rendelkezése alapján, vagy
- b) sürgős szükség esetén – így különösen súlyos fegyelmi vétség elkövetésének megakadályozása, a fiatalkorú saját vagy más személy életét vagy testi épségét veszélyeztető magatartásának elhárítása érdekében – az a) pont szerinti rendelkezés hiányában, haladéktalan intézkedésként alkalmazható.”

(2) A Bv. tv. 368. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Testi kényszerszerűen a fiatalkorúval szemben az ehhez szükséges kiegészítő képzésben részesült vagy megfelelő szakirányú képesítéssel, képzettséggel rendelkező javítóintézeti rendész alkalmazható.”

(3) A Bv. tv. 368. §-a a következő (9) és (10) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A javítóintézeti rendész a javítóintézet vagy a javítóintézetben köznevelési oktatást, szakképzést vagy felnőttképzést végző intézmény fiatalkorúak részvételével lebonyolított tanóráin, foglalkozásain, programjain az igazgató vagy távollétében az ügyeletes vezető rendelkezése alapján a javítóintézet rendjét sértő cselekmény megelőzése céljából jelen lehet.

(10) A kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerűségének vizsgálati eredményéről és a jogorvoslati lehetőségről a javítóintézetnek a fiatalkorút tájékoztatnia kell.”

12. §

A Bv. tv. 434. § (6) és (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(6) Felhatalmazást kap a rendészetért felelős miniszter, hogy a javítóintézeti rendészek kiegészítő képzésének és a vizsgájának részletes tartalmi feltételeit vagy ezek díját; a vizsgaszabályzatot; valamint a kiegészítő képzésnek és vizsgának megfelelő szakirányú képesítések és képzettségek jegyzékét a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterrel és a köznevelésért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza.

(7) Felhatalmazást kap a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter, hogy a javítóintézetek rendtartását az igazságügyért felelős miniszterrel és a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletben állapítsa meg.”

13. §

A Bv. tv.

- a) 20. § (8) bekezdésében a „javítóintézeti parancsnok” szövegrész helyébe a „javítóintézet igazgatójának” szöveg,
- b) 77. § (3) bekezdésében az „Az országos parancsnok” szövegrész helyébe az „A gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter” szöveg,
- c) 193. § (6) bekezdésében a „javítóintézetek” szövegrész helyébe a „gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter felügyelete alá tartozó javítóintézetek” szöveg,

- d) 343. § (2) bekezdésében az „a nevelési tevékenységért felelős vezetőjét” szövegrész helyébe az „a javítóintézet igazgatóját” szöveg és a „nevelési vezető” szövegrész helyébe az „igazgató” szöveg,
 - e) 347/A. § (4) bekezdés a) pontjában az „a javítóintézeti parancsnoknak” szövegrész helyébe az „az igazgatónak” szöveg,
 - f) 347/A. § (4) bekezdés a) pont ab) alpontjában a „szabadságának” szövegrész helyébe az „eltávozásának és szabadságának” szöveg,
 - g) 348. § (3) bekezdésében, 350. § (4) bekezdésében, 351/A. § (1) bekezdésében, 356. § (1) bekezdés b) pontjában, 357. § (5) és (6) bekezdésében, 365. § (1) és (2) bekezdésében, 366. § (1) bekezdésében, 367. § (1)–(4) bekezdésében, 371. § (1) bekezdésében, 373. § (4) bekezdésében, 378. § (4) bekezdésében, 382. § (1) bekezdésében, 384. § (2) bekezdésében, 384. § (3) bekezdés nyitó szövegrészében és 419. § (3) bekezdésében az „a nevelési vezető” szövegrész helyébe az „az igazgató” szöveg,
 - h) 350. § (3) bekezdésében az „a nevelési vezető számára” szövegrész helyébe az „az igazgatónak” szöveg,
 - i) 351. § (1) bekezdésében az „a nevelési vezető dönt” szövegrész helyébe az „az igazgató határozattal dönt” szöveg,
 - j) 361. § (5) bekezdésében és 378. § (3) bekezdésében az „A javítóintézeti parancsnok” szövegrész helyébe az „Az igazgató” szöveg,
 - k) 364. § (2a) bekezdésében, 369. § (2) bekezdésében, 377. § (2) bekezdésében, 378. § (2) bekezdésében és 415. § (1) bekezdésében az „a javítóintézeti parancsnok” szövegrész helyébe az „az igazgató” szöveg,
 - l) 368. § (7) bekezdésében, az „a javítóintézeti parancsnok” szövegrészek helyébe az „az igazgató” szöveg,
 - m) 370. § (1) bekezdésében a „büntetés-végrehajtásért” szövegrész helyébe a „gyermek és az ifjúság védelméért” szöveg,
 - n) 371. § (2) bekezdésében az „az országos parancsnok” szövegrész helyébe az „a gyermek és az ifjúság védelméért felelős miniszter” szöveg,
 - o) 372. § (2) bekezdésében az „a javítóintézeti parancsnokkal” szövegrész helyébe az „az igazgatóval” szöveg,
 - p) 373. § (2) bekezdés b) pontjában a „parancsnoki” szövegrész helyébe az „igazgatói” szöveg,
 - q) 374. § (2) bekezdés b) pontjában az „a parancsnoki” szövegrész helyébe az „az igazgatói” szöveg,
 - r) 378. § (1) és (2) bekezdésében az „a javítóintézeti parancsnoknak” szövegrész helyébe az „az igazgatónak” szöveg,
 - s) 420. § (3) bekezdésében az „a javítóintézeti parancsnokkal” szövegrész helyébe az „a javítóintézet igazgatójával” szöveg
- lép.

14. §

Hatályát veszti a Bv. tv.

- a) 76. § (2) bekezdés j) pontjában az „és hangjára” szövegrész,
- b) 76. § (3b) bekezdésében az „, illetve a javítóintézet” szövegrész,
- c) 344/A. §-át megelőző alcímének címe,
- d) 344/A. és 344/B. §-a,
- e) 345. § (3) bekezdése,
- f) 346. § (5) bekezdése,
- g) 347/A. § (1) bekezdésében a „, valamint annak telephelyén” szövegrész,
- h) 347/A. § (6) bekezdése,

i) 434. § (1a) bekezdése.

3. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény módosítása

15. §

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 341. § (1) bekezdés 2. pont a) alpontjában a „szervnél vagy a rendvédelmi szerv által irányított szervnél rendszeresített” szövegrész helyébe a „szervnél rendszeresített” szöveg lép.

16. §

Hatályát veszti a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény

a) 328/B. §-a,

b) 380. §-a.

4. Záró rendelkezések

17. §

Ez a törvény 2026. október 1-jén lép hatályba.

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzeti rendeletek törvényi szintre emeléséről szóló 2026. évi XIV. törvény (a továbbiakban: 2026. évi XIV. törvény) 2026. május 14-ei hatállyal a javítóintézetek tekintetében is törvényi szintre emelte a vonatkozó veszélyhelyzeti kormányrendeletek – *a javítóintézetek irányításával kapcsolatos haladéktalan intézkedésekről* szóló 386/2025. (XII. 10.) Korm. rendelet és *a büntetés-végrehajtási szervezet állományának a javítóintézeti munkakörökbe történő bevonását lehetővé tevő munkáltatói intézkedések veszélyhelyzeti szabályairól* szóló 438/2025. (XII. 23.) Korm. rendelet – tartalmát, amelynek eredményeképpen a javítóintézetek tekintetében megszűnt a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter előzőleg fennállott intézményfenntartói és szervezetirányítói jogköre, és az átkerült a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter feladatkörébe.

A 2026. évi XIV. törvény a javítóintézeti feladatok végrehajtásáért és az intézményrendszer egészének a működtetéséért felelős címzettjeként – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény, valamint a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény módosításával – a büntetés-végrehajtásért felelős minisztert nevesíti, továbbá tételesen meghatározza a javítóintézetek operatív működtetésével kapcsolatos mindazon jogköröket, amelyeket a szervezetrendszer irányításában közreműködő további szervként a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka gyakorol.

A Javaslat – az alábbi indokokra tekintettel – a javítóintézetek gyermekvédelmi rendszerbe történő teljes körű visszaintegrálására tesz javaslatot:

A javítóintézeti nevelés, mint büntetőjogi intézkedés ugyan szabadságelvonással jár, de tartalmát tekintve elsősorban a fiatalkorúak nevelését, kompetenciájának fejlesztését célozza, ezért jobban illeszkedik a gyermekvédelmi intézményrendszerhez, mint a szabadságvesztést végrehajtó büntetés-végrehajtási szervezet működési elveihez. A büntetés-végrehajtási szervezetrendszerhez rendelés ezekkel az elvekkel nehezen egyeztethető össze: a büntetés-végrehajtási szervezeti kultúra és jogi környezet elsősorban felnőtt korú elítéltekre kialakított, és strukturálisan kevésbé képes a gyermekek fejlődési szükségleteire, traumatizált hátterére és a nevelési tartalom dominanciájára épülő intézményi működést fenntartani.

A Gyvt. VII/A. Fejezete alapján a javítóintézet teljes körű ellátást, gondozást, nevelést, oktatást és

szakmai programot biztosít; a biztonság e rendszerben szükséges eszköz, de nem önálló cél. A javítóintézetekben elhelyezett fiatalok túlnyomó többsége 18 év alatti, így ellátásuk elsősorban gyermekvédelmi szakmai keretek között értelmezendő.

A javítóintézetekbe kerülő fiatalok döntő hányada súlyos elhanyagolásból, hátrányos szociális helyzetből és feldolgozatlan traumákból érkezik. A gyermekvédelmi rendszer rendelkezik azokkal a szakmai standardokkal, multidiszciplináris ellátási keretekkel és a gyermeki jogok érvényesítéséhez szükséges intézményi kultúrával, amelyek az eredményes reszocializációhoz elengedhetetlenek. A gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter irányítása alatt álló Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság középírányítói szerepének visszaállítása a javítóintézetek tekintetében e szakmai kontinuitást biztosítja.

A visszarendezés megfelel a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban: UNCRC) kötelező rendelkezéseinek, amelyeket Magyarország az 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdetett ki. Az egyezmény és az abból levezethető elvek alapján:

- a szabadságelvönás gyermekkel szemben csak végső eszközként, a lehető legrövidebb ideig alkalmazható [UNCRC 37. cikk b) pont];
- a szabadságuktól megfosztott gyermekeket el kell különíteni a felnőttektől, és olyan bánásmódban kell részesíteni őket, amely figyelembe veszi szükségleteiket [UNCRC 37. cikk c) pont];
- a gyermekekkel szembeni igazságszolgáltatási eljárásokban a gyermek mindenekfelett álló érdekét kell elsődleges szempontként figyelembe venni (UNCRC 3. cikk);
- a gyermeknek joga van a fejlődéséhez, személyisége kibontakoztatásához és a reintegrációjához szükséges feltételek biztosításához (UNCRC 6. és 40. cikk).

A Javaslat szerinti módosítás a tartalmi-szakmai felülvizsgálat első, szervezeti lépése; a nevelési tartalom és a programrendszer korszerűsítése – a nemzetközi jó gyakorlatokkal összhangban – a visszarendezést követő szakmai munka tárgya lesz.

Részletes indokolás

1-4. §

A Javaslat a Gyvt. módosítása körében azokat a rendelkezéseket tartalmazza, amelyek biztosítják, hogy a javítóintézetek ismételten teljeskörűen, az irányításukat és a fenntartásukat tekintve is a gyermekvédelem részévé váljanak. A Javaslat rögzíti a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter ágazatirányító jogkörét a javítóintézetek tekintetében. Ismételten a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter feladatkörébe utalja a törvény, hogy gondoskodjon a javítóintézeti nevelés feltételeiről, valamint a javítóintézeteknek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter irányítása alatt álló középírányító hatóság, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság útján történő fenntartásáról.

5-14. §

A Javaslat a visszarendezéshez szükséges módosításokat a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvényen is átvezeti.

15-16. §

A javítóintézetek gyermekvédelmi intézményrendszerbe való visszaintegrálásával hatályon kívül helyezhetők a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvényben a büntetés-végrehajtás személyi állományának a javítóintézetekbe történő átrendelésére vonatkozó szabályok.

17. §

Hatályba léptető rendelkezés.